

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
Кафедра політології і державного управління

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету суспільних наук
Остапець Ю.О. /
« 28 » серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	052 Політологія
Освітня програма	Політологія
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова навчання	Українська

Ужгород 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «**Основи національної безпеки України**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **05 Соціальні та поведінкові науки** спеціальності **052 Політологія** освітньої програми «**Політологія**».

Розробник: Головка А.А., кандидат політичних наук, провідний науковий співробітник сектору досліджень Західного регіону Національного інституту стратегічних досліджень

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні
кафедри політології і державного управління

протокол № 10 від «27» червня 2024 р.

Завідувач кафедри Ключкович А.Ю.

Схвалено науково-методичною комісією **факультету суспільних наук**

протокол № 8 від «27» червня 2024 р.

Голова науково-методичної комісії Попадич О.О.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	4-ий	4-й
Кількість модулів: денна форма навчання – 2 заочна форма навчання – 1	Семестр:	
Тижневих годин Для денної форми навчання: 5,0 аудиторних – 60 самостійної роботи студента – 60	2-ий	2-й
	Лекції:	
	34	14
	Практичні (семінарські):	
	26	4
Вид підсумкового контролю: іспит	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	60	102

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни «**Основи національної безпеки України**» є (1) набуття студентами знань про сутність та основні аспекти національної безпеки України, її нормативно-правову базу, актуальні виклики та загрози, а також (2) формування в студентів навичок щодо аналізу безпекової ситуації в Україні, виокремлення та характеристики актуальних викликів та загроз, розробки комплексних рішень для вирішення проблем в сфері національної безпеки.

Вивчення навчальної дисципліни сприятиме отриманню у здобувачів вищої освіти таких загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, як-от:

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

1) загальних компетентностей:

- Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій і методів політичної науки **(ІК)**;
- Знання предметної області та розуміння професійної діяльності **(ЗК01)**;
- Здатність бути критичним і самокритичним **(ЗК03)**;
- Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології **(ЗК05)**;
- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні **(ЗК06)**;

2) спеціальних компетентностей:

- Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки. **(СК01)**;
- Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки. **(СК02)**;
- Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах. **(СК03)**;
- Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування. **(СК05)**;
- Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні. **(СК06)**;
- Здатність аналізувати проблеми у сфері національної безпеки, здійснювати моніторинг соціально-політичної стабільності у прикордонних регіонах. **(СК10)**;
- Здатність розробляти механізми протистояння політичним ризикам, упереджувати виникнення конфліктних ситуацій у поліетнічному середовищі. **(СК11)**

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Основи національної безпеки України**» є опанування таких освітніх компонентностей (ОК) освітньої програми (ОП):

ОК.09	Вступ до спеціальності
ОК.13	Етнополітологія
ОК.28	Практична соціологія
ОК.29	Математико-статистичні методи аналізу
ОК.31	Методологія політичних досліджень
ОК.33	Порівняльна політологія

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «**Основи національної безпеки України**», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.	ПРН01
Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності.	ПРН03
Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення.	ПРН07
Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.	ПРН08
Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.	ПРН09
Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.	ПРН10
Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.	ПРН11
Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.	ПРН12
Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.	ПРН13
Презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень фахівцям і широкій аудиторії, засобом масової інформації, експертам з інших галузей знань.	ПРН16

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Основи національної безпеки України**»:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Володіти цілісним розумінням національної безпеки України та її основних складових.	ПРН01
Вміти критично аналізувати систему національної безпеки та виокремлювати її основні проблеми.	ПРН03
Розуміти історичні етапи становлення та розвитку системи національної безпеки України, основні нормативно-правові та інституційні засади її функціонування.	ПРН07
Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний апарат та концептуальні підходи до розуміння сутності національної безпеки.	ПРН08
Вміти застосовувати політологічне та аналітичне мислення для розв'язання проблем у сфері національної безпеки.	ПРН09
Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у контексті національної безпеки та з точки зору реалізації національних інтересів України.	ПРН10
Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності, дослідженні явищ та процесів в сфері національної безпеки.	ПРН11
Вміти аналізувати взаємодію органів державної влади, органів місцевого самоврядування, організацій громадянського суспільства та інших політичних акторів та інституцій у контексті забезпечення національної безпеки України.	ПРН12
Вміти аналізувати державну політику в сфері національної безпеки, а також оцінювати управлінські та політичні рішення на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.	ПРН13
Презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень в сфері національної безпеки фахівцям і широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань.	ПРН16

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- іспит;
- письмове тестування;
- виконання аналітичних завдань.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: виступ на семінарських заняттях, письмове тестування.

Форма модульного контролю: письмова контрольна робота.

Форма підсумкового семестрового контролю: усний іспит.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота			Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	50	100
20	20	10		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота			Модульна контрольна робота	Сума
T4	T5	T6	50	100
20	20	10		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	6	30	5	30
Аналітичне завдання	1	20	1	20
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом:		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Мінімальний поріг для допуску до модульної контрольної роботи становить 10 балів.

Модульна контрольна робота складається з п'яти тестів та одного питання описово-аналітичного характеру.

Тести покликані оцінити здобуті знання з усіх тем навчальної дисципліни, які надавалися на лекціях і обговорювалися на семінарських заняттях. Залежно від правильності відповідей на тестові завдання вони максимально можуть бути оцінені у 25 балів.

Питання описово-аналітичного характеру в рамках модульної контрольної роботи залежно від обґрунтованості аргументів і суб'єктивних висновків студента з визначеної проблематики, максимально може бути оцінене у 25 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Відповідно до «*Положення про порядок та методику проведення семестрових (курскових) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті*» (затверджено Наказом Ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р.), знання студентів оцінюється як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує студент, який:

- всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;

- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку « добре» (82-89 балів, B) – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, C) заслуговує студент, який:

- в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;
- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;
- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
- допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує студент, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який:

виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється студенту заочної форми навчання, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;
- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;
- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

Таблиця відповідності оцінок за різними шкалами

Оцінка за 100 бальною шкалою	Оцінки за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно
82-89	Добре	B	Дуже добре
75-81		C	Добре
67-74	Задовільно	D	Задовільно
60-66		E	Достатньо
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю)

			повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1.

Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Тема 1. Концептуальні засади національної безпеки України. В рамках теми будуть розглянуті поняття та сутність національної безпеки, а також такі вихідні поняття, як-от «виклики», «ризик та загрози національній безпеці», «національні інтереси», «державна безпекова політика». Нормативно-правове забезпечення національної безпеки України: законодавча база, програмні та стратегічні документи (Стратегія національної безпеки України, Стратегія воєнної безпеки, Стратегія забезпечення державної безпеки та ін.). Система національної безпеки України, а також її основні аспекти. Об'єкти та суб'єкти національної безпеки України. Концепція національної стійкості України.

Тема 2. Інституційна основа національної безпеки України. Присвячена визначенню функцій, повноважень та принципи взаємодії державних органів в сфері національної безпеки України. Верховенство права та демократична політична система як основні атрибути інституційної спроможності держави. Ключові інституційні чинники ефективності політики національної безпеки: дієва система стримувань та противаг та конкурентні вибори, незалежна та справедлива судова система, ефективна та прозора система управління і т. д. Принципи захисту прав і свобод людини та громадянина, інтересів суспільства і держави. Основні завдання щодо боротьби з корупцією та непотизмом, запобігання олігархічного впливу в контексті політики національної безпеки та євроінтеграції. Децентралізація та субсидіарність як чинники національної безпеки та національної стійкості України.

Тема 3. Національні інтереси та пріоритети політики безпеки України. Національна безпека та національні інтереси в глобалізованому світі. Забезпечення незалежності та суверенітету України, розвитку демократії та правової держави, соціально-економічні чинники національного розвитку (економіка, забезпечення людського розвитку, досягнення соціальної злагоди, захищеність та розвиток культурних цінностей суспільства, захист прав національних спільнот).

Виклики та загрози національній безпеці України: державно-політична, воєнна, економічна, соціальна та гуманітарна (розвиток людського капіталу, міжетнічні та міжконфесійні відносини і т.д.) сфери, екологія, енергетика, інформаційна сфера.

Національна стійкість в умовах активної фази російської агресії проти України, основні засади розвитку української демократії та згуртованості суспільства, інституційні реформи і формування правових та організаційних засад повоєнного відновлення країни та євроінтеграції, людський розвиток та досягнення конкурентоспроможності національної економіки України, розвиток регіонів та громад.

Тема 3. Інституційна основа національної безпеки України. Функції, повноваження та принципи взаємодії державних органів в сфері національної безпеки України.

Верховенство права та демократична політична система як основні атрибути інституційної спроможності держави. Захист прав і свобод людини та громадянина, інтересів суспільства і держави. Ключові інституційні чинники ефективності політики національної безпеки: дієва система стримувань та противаг та конкурентні вибори, незалежна та справедлива судова система, ефективна та прозора система управління і т. д. Основні завдання щодо боротьби з корупцією та непотизмом, запобігання олігархічного впливу в контексті політики національної безпеки та євроінтеграції. Децентралізація та субсидіарність як чинники національної безпеки та стійкості України.

Модуль 2

Тема 4. Міжнародний вимір національної безпеки України. Зовнішня політика та національна безпека України: ключові зовнішньополітичні пріоритети політики безпеки. Інтеграція в ЄС та НАТО. Міжнародна військова допомога Україні в умовах російської військової

агресії. Дипломатична діяльність України щодо забезпечення підтримки міжнародної спільноти у питанні територіальної цілісності та суверенітету, лобювання санкційного тиску на агресора, протидія російській пропаганді та кампаніям по дезінформації в Європі та світі. Громадська дипломатія як інструмент досягнення цілей політики національної безпеки.

Взаємодія України із країнами-партнерами (Європейський союз та Північноатлантичний альянс, Вишеградська група, «Ініціатива трьох морів» та ін.) для досягнення національних інтересів та спільних цілей національної та міжнародної безпеки.

Тема 5. Формування політики регіонального та місцевого розвитку в контексті досягнення цілей безпекової політики. Державна регіональна політика України та перспективи розвитку місцевої демократії в умовах актуальних військово-політичних викликів (створення військових адміністрацій та їх взаємодія із органами місцевого самоврядування, розвиток дорадчої демократії на місцевому рівні і т.д.). Удосконалення місцевого самоврядування як чинник національної стійкості та передумова європейської інтеграції України. Забезпечення згуртованості населення в контексті досягнення стратегічних цілей державної регіональної політики. Збереження балансу між досягненням цілей безпеки та місцевою демократією.

Міжрегіональне та міжмуніципальне співробітництво в Україні, а також використання можливостей транскордонного та територіального співробітництва для цілей євроінтеграції, вирішення гуманітарних та економічних проблем зумовлених російською агресією.

Тема 6. Взаємодія громадянського суспільства та держави як чинник національної безпеки України. Напрямки взаємодії громадянського суспільства та держави (державно-громадської взаємодії) в безпековій сфері. Роль волонтерського руху у підтриманні обороноздатності країни та вирішенні гуманітарних проблем, громадянське суспільство як суб'єкт протидії загрозам в інформаційній сфері, залучення представників наукового та експертного середовища (неурядові аналітичні центри, науково-дослідні установи, університети) для цілей експертно-аналітичного супроводу безпекової політики. Цивільний контроль над сектором безпеки і оборони. Розвиток консультативно-дорадчих інститутів. Основні аспекти та чинники ефективності державно-громадської взаємодії: контроль за діяльністю влади в сфері національної безпеки; підвищення рівня довіри; соціальна згуртованість та мобілізація ресурсів необхідних для протидії актуальним викликам та загрозам національній безпеці.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
1-й семестр						
Модуль 1						
Тема 1. Концептуальні засади національної безпеки України	10	4	4	-	-	10
Тема 2. Інституційна основа національної безпеки України	10	6	5	-	-	10
Тема 3. Національні інтереси та пріоритети політики безпеки України	10	6	5	-	-	10
Модульна контрольна робота	-	2	-	-	-	-
Разом за модуль	32	18	14	-	-	30
Модуль 2						
Тема 4. Міжнародний вимір національної безпеки України	8	6	4	-	-	10
Тема 5. Формування політики регіонального та місцевого розвитку в контексті досягнення цілей безпекової політики	10	6	4	-	-	10
Тема 6. Взаємодія громадянського суспільства та держави як чинник національної безпеки України.	8	4	4	-	-	10
Модульна контрольна робота	2	-	-	-	-	-
Разом за модуль	28	16	12	-	-	30
Разом за семестр	60	34	26	-	-	60

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: заочна					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
1-й семестр						

Модуль 1						
Тема 1. Концептуальні засади національної безпеки України	6	2	2	-	-	20
Тема 2. Інституційна основа національної безпеки України	4	2	2	-	-	20
Тема 3. Національні інтереси та пріоритети політики безпеки України	2	2	-	-	-	20
Тема 4. Міжнародний вимір національної безпеки України	2	2	-	-	-	20
Тема 5. Формування політики регіонального та місцевого розвитку в контексті досягнення цілей безпекової політики	2	2	-	-	-	10
Тема 6. Взаємодія громадянського суспільства та держави як чинник національної безпеки України.	2	2	-	-	-	12
Модульна контрольна робота	-	2	-	-	-	-
Разом за модуль	18	14	4	-	-	102
Разом за семестр	18	14	4	-	-	102

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Концептуальні засади національної безпеки України	4	2
2	Інституційна основа національної безпеки України	5	2
3	Національні інтереси та пріоритети політики безпеки України	5	-
4	Міжнародний вимір національної безпеки України	4	-
5	Формування політики регіонального та місцевого розвитку в контексті досягнення цілей безпекової політики	4	-
6	Взаємодія громадянського суспільства та держави як чинник національної безпеки України.	4	-
Разом		26	-

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Концептуальні засади національної безпеки України	10	20
2	Інституційна основа національної безпеки України	10	20
3	Національні інтереси та пріоритети політики безпеки України	10	20
4	Міжнародний вимір національної безпеки України	10	20
5	Формування політики регіонального та місцевого розвитку в контексті досягнення цілей безпекової політики	10	10
6	Взаємодія громадянського суспільства та держави як чинник національної безпеки України.	10	12
	Разом	60	102

6.5. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота студента з предмету «Основи національної безпеки України» включає виконання таких завдань:

- виконання творчо-аналітичного завдання: підготовка реферату (до 5 сторінок, подається в електронному вигляді) або підготовка короткої аналітичної записки (2-5 сторінок, подається в електронному вигляді).

Орієнтовний перелік тем для творчо-аналітичного завдання:

1. Основні концептуальні підходи до сутності національної безпеки
2. Нормативно-правове забезпечення національної безпеки України
3. Національні інтереси та пріоритети політики безпеки України
4. Актуальні виклики та загрози національній безпеці України
5. Оцінка та аналіз ризиків та загроз національній безпеці України
6. Національна стійкість України
7. Національна безпека в контексті євроатлантичної інтеграції України
8. Економічна безпека України в умовах глобалізації
9. Соціальна безпека як складова національної безпеки України
10. Ситуація в сфері міжетнічних відносин та міжконфесійних в Україні в контексті національної безпеки
11. Забезпечення національної безпеки України в інформаційній сфері. Кібербезпека України.
12. Взаємодія держави та громадянського суспільства в сфері національної безпеки України.
13. Воєнна безпека держави як складова національної безпеки
14. Роль спеціальних служб у забезпеченні національної безпеки України
15. Співпраця України з НАТО: виклики та перспективи

* Також студенти можуть запропонувати власну тему.

7. ІНСТРУМЕНТИ ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби: мультимедійна система для презентацій матеріалів лекцій, семінарів і самостійної роботи студентів. Доступ до мережі інтернет.

Програмне забезпечення для роботи з різними текстами, електронними таблицями,

презентаціями тощо (Microsoft Office), а також для здійснення відеотелефонного зв'язку (Google meet)

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Власюк О. С. Національна безпека України: еволюція проблем внутрішньої політики : Вибр. наук. праці. Київ: НІСД, 2016. 528 с.
2. Горбулін В. П., Качинський А. Б. Засади національної безпеки України. Київ : Інтертехнологія, 2008. 272 с.
3. Державне управління національною безпекою: соціально-економічне забезпечення: монографія / Домбровська С.М., Шведун В.О., Рубан А.В. Харків : НУЦЗУ. 2022. 221 с.
4. Національна безпека в контексті європейської інтеграції України: підручник / Г. П. Ситник, М. Г. Орел; за ред. Г. П. Ситника. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2021. 372. с.
5. Політика історичної пам'яті в контексті національної безпеки України : аналіт. доповідь / Яблонський В. М., Лозовий В. С., Валевський О. Л., Здіорук С. І., Зубченко С. О. та ін. / за заг. ред. В. М. Яблонського. Київ : НІСД, 2019. 144 с. URL: <https://niss.gov.ua/publikacii/analitichni-dopovidi/politika-istorichnoi-pamyati-v-konteksti-nacionalnoi-bezpeki>
6. Резнікова О. О Національна стійкість в умовах мінливого безпекового середовища : монографія. Київ : НІСД, 2022. 456 с.
7. Резнікова О. О., Войтовський К. Є. Лепіхов А. В. Національні системи оцінювання ризиків і загроз: кращі світові практики, нові можливості для України : аналіт. доп. Київ : НІСД, 2020. 84 с. URL: <https://niss.gov.ua/publikacii/analitichni-dopovidi/nacionalni-sistemi-ocinki-rizikiv-i-zagroz-kraschi-svitovi-praktiki>
8. Світова гібридна війна: український фронт : монографія / за заг. ред. В.П. Горбуліна. Київ : НІСД, 2017. 496 с.
9. Смолянюк В. Національна безпека незалежної України: осягнення сутності. *Політичні дослідження*. №1, 2021. С. 163-186

Допоміжні джерела та література

1. Аналіз загроз національній безпеці у сфері внутрішньої політики (експертне опитування). Київ : НІСД, 2023. 32 с. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2023-07/ad_analiz-zagroz_14072023.pdf
2. Аналітична доповідь до Щорічного послання Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2022». Київ: НІСД, 2022. 135 с. URL: <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2022-12/ad-nisd-do-poslannya-prezidenta-ukraini-2022.pdf>
3. Глобальна та національна безпека / авт. кол. В. І. Абрамов, Г. П. Ситник, В. Ф. Смолянюк / за заг. ред. Г. П. Ситника. Київ: НАДУ при Президентові України, 2016. 784 с.
4. Економічні засади сприяння згуртованості громад : аналіт. доп. / Химинець В. В., Головка А. А., Жаліло Я. А. та ін. Київ : НІСД, 2022. 52 с. URL: <https://niss.gov.ua/publikatsiyi/analitichni-dopovidi/ekonomichni-zasady-spruyannya-zhurtovanosti-hromad>
5. Корнієвський О. Національна безпека. Політична енциклопедія / редкол.: Ю. Левенець (голова), Ю. Шаповал (заст. голови) та ін. Київ: Парламентське видавництво, 2011. С. 489–490.
6. Про національну безпеку України : Закон України від 2018 р. № 31. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text> (дата звернення: 02.01.2023)
7. Указ Президента України №479/2021. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 серпня 2021 року «Про запровадження національної системи стійкості». URL: <https://www.president.gov.ua/documents/4792021-40181>

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Веб-сайт Ради національної безпеки і оборони України. URL: <https://www.rnbo.gov.ua/>
2. Веб-сайт Національного інституту стратегічних досліджень. URL: <https://niss.gov.ua/>
3. Веб-сайт Інституту інформації, безпеки і права. URL: <http://ippi.org.ua/>